

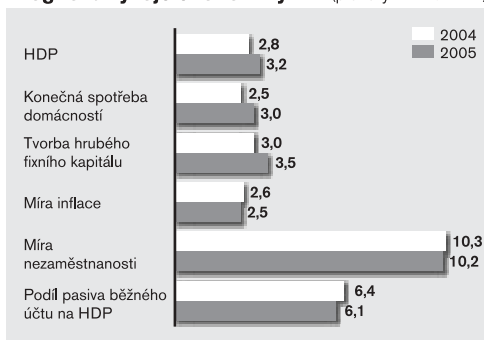
Hospodářství ČR

■ Hluboké deficity veřejných rozpočtů pokračovaly. V roce 2003 narostly na 115 mld., z toho státního rozpočtu na 109 mld. Kč. V poměru k HDP* činily 4,5 %. Bez čistých půjček by dosahovaly 5,7 %. Pro rok 2004 byl schválen schodek státního rozpočtu na 115 mld. Kč, schodek rozpočtů územních samospráv lze odhadnout znovu na více než 5 mld. Kč. Veřejný dluh dosahuje 22 % – měřeno k HDP*. Výše veřejného dluhu v poměru k HDP ve srovnání se zeměmi EU zůstala prozatím třetinová, ale v dalších letech nevyhnutelně naroste (**Tab. č. II/3**).

Z výčtu hlavních trendů v roce 2003 je zřejmé, že řada pozitivních tendencí je stále nepevná. Nejistota a neovlivnitelnost vnějších podmínek a důsledky nastupující ekonomické globalizace pro malou otevřenou ekonomiku vyžadují výraznější přechod na moderní, technicky vyspělou ekonomiku. Konkurenceschopnost české ekonomiky trvale klesá nejen vlivem rostoucích jednotkových nákladů práce ve vztahu k růstu produktivity práce, ale i vlivem zpevnění kurzu koruny. Současná mezera v běžném účtu platební bilance byla překryta z větší části přílivem ostatních investic. Nárůst konečné spotřeby nelze dlouhou dobu krýt předstihem růstu reálných mezd před růstem produktivity práce. Veřejný dluh prudce narůstá především vlivem ztrát z Konsolidační agentury, do níž byly snad již konečně převedeny všechny dubiozní a nedobytné pohledávky a další ztráty z transformačních procesů. Tyto ztráty spolu s dluhovou službou za veřejný dluh zůstanou i pro řadu dalších let těžkým břemenem státního rozpočtu. Zahraniční zadluženost se pohybuje na třetině v poměru k HDP*, což je sice pod 40 % ekonomicky tolerované zadluženosti, ale pasivní saldo investiční pozice vůči zahraničí prudce narůstá. Impulzy k růstu dynamiky se výrazně opírají o příliv přímých zahraničních investic (část z nich je reinvestic zisku podniku pod kontrolou zahraničního kapitálu, které v průmyslových podnicích nad 100 zaměstnanců představují 46 % jejich výkonu, v bankovníctví se blíží 100 %). V platební bilanci se výrazný podíl podniku s převahou zahraničního kapitálu projevuje rostoucím pasivem salda výnosů (odliv dividend, úroků). Tuzemské podniky se prozatím nedostávají z fáze, kdy jsou schopné na základě vlastních zdrojů a bez rizika z úvěrových zdrojů dostatečně finančně zajistit perspektivní projekty, a tak zajišťovat svoji budoucnost. Vědecko-technický rozvoj zůstává i z tohoto důvodu stále popelkou, ačkoliv investice do něho přinášejí minimálně dvojnásobný efekt jako investice ostatní. Míra nezaměstnanosti nad 10 % je vysoká a jen jiné problémy světové a domácí politiky zastírají naléhavost řešení této ekonomické a sociální slabiny.

Graf č. II/2

Prognóza vývoje ekonomiky MF (pro roky 2004 a 2005)

Prognóza na rok 2004 se opírá o reálnější podmínky

Prognózy pro rok 2004 i pro další léta se sestavovaly na základě trendu setrvačného vývoje a s tím, že v EU se hlavní ekonomiky (SRN) budou dostávat z deprese. Přitom se automaticky počítalo se zlepšující se pozicí české ekonomiky, její zvyšující se zahraniční konkurenceschopností a se silným přílivem přímých zahraničních investic do produktivní sféry zaměřené na export. K reálným předpokladům pak